

Landskap: Småland Upptecknat av: A.L. /Efter anteckning
 Härad: Sunnerbo av Johan Johansson, Skansen, Bolmen/
 Socken: Angelstad Adress:
 Berättat av Johannes Larsson.
 Uppteckningsår: 1934 Född år 1838 i Bolmstad.

Uppteckningen rör	Talesätt	1-2
	"Då vi gifte oss"	3
	Årsgång.	4
	Skogsfröken	5
	Fladdermus	6
Sägner från	Angelstad, Marahult, Stafsjö, Hedenstorp, Södra Alaryakulla, Ila sjö,	7-12
	Korset i Hylte	13
	Botande av en kalvsjuk ko	14
	Botande av blodgång hos ko	15

4554^{1.}

Talesätt.

"Lapp på lapp som Sven Baska rock"

Sven Bask var en gammal man, som innebodde hos en gumma i Angelstad, där Sjöbergs smedja sedermera byggdes. Stugan kallades alltid för "Baskas". Sven Bask var litet underlig och han hade mani på att tigga brokiga tyglappar, särskilt av "kvinnfolka". Lapparna fäste han på sin rock, så att den såg ut som ett lapptäcke. Lapparna fästes alltid i en snibb, så att de kunde bytas om emellanåt. - Sven Bask hade alltid sju västar på sig. Hans stående svar på frågan, varför han hade så många, var: "Hä,hä de lygna lite,"

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1

4554².

Talesätt.

"Tiggarn får inte bringesteken, förrän den vatt i dyngepölen."

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

—*—
2

4554 3.

Då vi gifte oss.

"Då vi gifte oss attanhundrasextisju skulle Lings-Magnus ha ett barn döpt. Men vi ville ej, att det skulle döpas före vigseln. Döpes ett barn före en vigsel blir äktenskapet mycket barnrikt."

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

4. 4554

Årsgång.

MorbrorAnders gick alltid årsgång. En gång gick han endast till "Ratats Haje". Där mötte han sin egen likfärd. Han vände då och gick hem, och sade: "Nu går jag aldrig mer." Han insjuknade strax efter och vid "Kynnelsemässe" dog han.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

4554

Skogsfröken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

"Min morfar var en gång i skogen och kolade. Då kom skogsfröken till honom och började prata. "Vä heter du", sa ho. Morfar, som förstod vem de va sae då: "Ja själver". Då lae ho se på marka å trillade se å skrevade med bena. Då to morfar en stor skoel me glöva å slo i skrevet på na. Då började ho skrika: "Hollte, Hollte, ja skällade mek!" Då svarade det: "Vem gjorde de?" "Ja själver, ja själver." Då svarade det igen: "Ja själver gjort, väl gjort, hur illa de ä." Då försvann ho. Men morfar knallade se hem me samma. På morgonen, då han kom tebaks, fanns inte ett spår etter mila. De va tur för honom att han inte sae sett namn.

Fladdermus.

4554

torkad

Förr bar drängarna ofta en fladdermus på sig. J. ägde en sådan, men kunde inte uppge, vem den tillhört. Fladdermusen användes till varjehanda "hokus-pokus". Bl. å. skulle man, ~~om~~ om man lade den så, att en flicka gick över den, kunna se, ~~om~~ om hon "hade mödomen kvar".

L.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

4554

Marahult.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

Vid Marahult finns en stor, lång li. Där spökade det alltid förr. Odins jakt brukade susa fram där över trädtopparna som en skara osynliga fåglar och båda olycka. Likfärder syntes där, och ibland stannade vagnen för körsvennen av någon sällsam, övernaturlig händelse.

4554
Stafsjö.

2.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

En man, som av folk plägade kallas för "Busenkissen" och som bodde i Stafsjö, brukade gå årgång. Han lär ha varit den siste, som gjorde detta. En gång efter det han varit ute och gått årgång, sade han till sina grannar: "I år ska du välta med den blåa kistan." Personen, om vilken "Busenkissen" sagt detta, flyttade innan året var slut från platsen, och då välte han med ett lass, på vilket han hade en blå kista.

8

4554

Hedenstorp.

3.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9

De sista tomtarna i Angelstad funnos i Hedenstorp.
De vistades där ända tills Israelsson dog. När man slog höet där
skulle tomtarna ha sin del därav. Då man gav dem höet skulle man
säga för att hålla sig på god fot med tomtarna: "Äten för då ä
renahö."

Södra Ala. 4554

I en backe vid Södra Ala brukade glosen visa sig för dem, som gingo årgång. Hon såg ut som en gris och hade en rödglödgd järnstång i munnen. Man måste noga akta sig, så att inte hon rusade mellan benen på en. Till skydd därför lade man benen i kors. För korsets tecken var glosen rädd.

4.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10

Småland
Linnébo hd.
Rygelstads sn.

Ryakulla.

4554

Rygelst. A. Linnébohd.
1934

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

11

Vid Ryakulla ligger ett gammalt gravfält, där kunde man under mörka och dystrahöstkvällar få höra Odins jakt o-lycksbådande dra fram över himmelen.

4554

Ila sjö.

Ett tillhåll för troll och gästar var förr trakt-
en omkring Ila sjö. Folk, som vid sina vandringar kommo inärheten
av närheten av nämⁿda sjö, gingo ofta vilse. Det hände t. o. m. att de
blevo borta och försvunno för alltid.

6.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

12

4554

Korset i Hylte.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

13

I Hylte står ett järnkors som minnesmärke över en dansk, som blev avrättad där, därför att han en natt i av skedsstunden stannade för länge hos sin fästemö och därmed överskred den tid, han fått sig tilldelad som permission. Förr stod där ett ~~järnkors~~ träkors, men så snart det multnade ner, började det dundra och väsnas nere i jorden nattetid, där korset stått. Det var den döde riddaren, som då blev orolig. Ett järnkors sattes så upp, och sedan dess har den döde fått vila i ro.

4554

Botandet av en kalvsjuk ko.

I Anderssons hem fanns en gång en ko, som ej kunde kalva. Man lät då skicka efter en klok gubbe, som gjorde, så att kon blev förlöst. Hon blev emellertid inte riktigt kry ändå, och gubben kom då igen och läste böner för kon, och så sa han, att kon på våren skulle släppas ut i en hage, där det växte Horsafibbla/*Arnica montana*/. Kon blev också återställd.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

14

4554
Botandet av blodgång hos kor.

För att bota kor, som lida av blodgång, skall man taga det blod, som runnit från kon samt giva henne det att dricka. Ville hon ej detta, skulle man hälla i henne det med våld. Man kunde också koka dekokt på blodrot och giva den sjuka kon. Efter det kon intagit dekokten, skulle hon enelertid svälja en levande groda.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

15